

Verksamhetsberättelse för Lau Hembygdsförening 2004-03-14—2005-03-20

Styrelsen för Lau Hembygdsförening avger härmed följande berättelse för verksamheten:

1.

Årsmöte hölls den 14 mars 2004 i Lau bygdegård och inleddes med årsmötesförhandlingarna, som leddes av ordf och sekr.

Till justeringsmän valdes Henrik Jansson och Berndt Kolmodin.

Det gångna årets verksamhet presenterades och diabler visades på utförda arbeten.

Revisionsberättelsen lästes upp och godkändes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Följande styrelse valdes på 2 år: Robert Karlsson Smiss vice ordf, Anna Jutehammar Bjärges som ny kassör, Ulla-Britt Lindén Hemmor som ordinarie ledamot, samt Lotta Hanell Hallbjäns Börje Skogström Bjärges suppleanter.

Följande ledamöter kvarstod 1 år: Stefan Haase Bjärges ordf och Birgitta Olsson Sunnkörke sekr.

Lotta Hanell och Börje Skogström hälsades välkomna som nya styrelsemedlemmar efter Evy Larsson och Bernt Hallgren, vilka avsagt sig styrelseuppdrag efter lång och trogen tjänst. Evy och Bernt avtackades med varsin present och blomsterkvast för sina insatser för föreningen.

Revisorer: Rolf Ebbesson Botvide och Katarina Björn Botvide omvaldes för 1 år.

Revisorssuppleanter: Maj Lindström Mattsarve och Berit Larsson Fie omvaldes för 1 år.

Valberedning: Eddie Olsson Sunnkörke sammankallande, Stig Dotes Gannor och Elsie Pettersson Kauparve omvaldes för 1 år.

Till kaffekommitté utsågs i vanlig ordning fem personer. De ingående personerna ändrades senare något, så Irma Pettersson Anderse och Jocke och Sanna Tellgård Husarve ordnade kaffet tillsammans med Ulla-Britt Lindén och Lotta Hanell ur styrelsen.

Årsmötet beslutade att årsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr per familj.

Aktiviteter under det kommande året presenterades.

Eftersom föreningen firade 10 årsjubileum, samlades man redan kl 12.00 för att äta smörgåstårter och prata om de gångna årens aktiviteter.

Efter förhandlingarna underhöll Kurtanz orkester med dansbandsmusik, vilket uppskattades av publiken. Därefter dracks kaffe med gemytlig samvaro. Därefter visade Christer Norrby en film om Näs Mejeri med Torsten Henriksson som berättare, vilket var en höjdarupplevelse. Det var roligt att se bygdens forna innevånare komma till mejeriet och följa det arbete som bedrevs där förr i tiden. Stefan visade diablerier över de gångna tio årens arbeten i hembygdsföreningen, där vi alla kunde konstatera att det faktiskt är mycket vi hunnit uträtta. Lotterier såldes med dragning som följd, vilket var dagens sista programpunkt.

2.

Sammanträden: Styrelsen har haft nio protokollförda sammanträden under året + en protokollförd Skarpholmsutflykt. Därutöver har som vanligt en rad frågor diskuterats vid de arbetsdagar/kvällar föreningen hållit, samt vid övriga träffar och möten.

3.

Medlemmar: Lau Hembygdsförening ökar ständigt sitt medlemsantal, vi är nu 188 medlemmar, en ökning med 18! Men vi hälsar givetvis ännu fler välkomna i gemenskapen.

4.

Kluckartäppu har som vanligt hållits i gott skick. Gräsmattan har klippts kontinuerligt under växtsäsongen av Yvonne och Börje Skogström. Hemlighuset har skötts av Lotta Hanell och Robert Karlsson, en uppskattad service hos socknens besökare. Informationstavlan med beskrivning över Lau socken har under året tyvärr varit trasig. En ny målad tavla ser äntligen ut att kunna sättas upp till sommarsäsongen. Sockenmagasinet har fått elström.

Den numera stora midsommarstången kläddes av ett stort antal föreningsmedlemmar med gäster kvällen före midsommarafton, vilket arbete har utvecklat sig till att bli en riktigt gemytlig arbetsfest, vilken aldrig är klar förrän långt efter mörkrets inbrott. Midsommarstången har rönt stor uppskattning både festdagen och av besökare därefter, tills den togs ned med stor möda en arbetskväll i slutet av sommaren.

Sedvanlig midsommarfest firades mellan kl 13 och 15 med över 400 sockenbor och gäster närvarande. Ruben Djurman hade ordnat den nödvändiga högtalarutrustningen. Firandet började med att Stefan Haase hälsade välkomna och När-Lau folkdanslag hade sedvanlig musik- och dansuppvisning. UllaBritt Lindén och Lotta Hanell ledde lekarna runt midsommar-stången till Katarina Björns musik och efteråt följde den traditionella glassutdelningen till alla barnen.

Hillevi Knutas och Jonas Söderström spelade fiol och durspel på ett mycket trevligt sätt och Björn och Katarina Björn spelade som vanligt svängig musik på silverbasharpa. Gittan Olssons dricka, minst lika välsmakande som förut Evys, intogs till musik och sång av Ruben Djurman, Stig Larsson och Göran Johnson, samt de utsöknes gästerna Allan Nilsson, Harald Norrby och Osborne Nyström.

Midsommarfirandet avslutades med gudstjänst med Yvonne Hallin andakt och Åsa Nilsson synth ute i Kluckartäppu iom att kyrkan var stängd pga inre restaurering. Detta var mycket lyckat och nästan alla midsommarbesökare deltog, varför man diskuterade att ha gudstjänsten i Kluckartäppu även nästa år. Vädret var dessutom varmt och skönt.

5.

Vid gravfältet Bandeläins Täppu har som brukligt slätter genomförts. En rastplatsmöbel har varit utplacerad för de många besökarna. En ny infoskylt med även engelsk och tysk text planeras.

6.

Vid Lau Käldu har sedvanlig fagning utförts på våren och slåtter och trimning inför basaren på Laus Backar i mitten av juli, så det skall se snyggt ut när socknen får många besökare. Stefan Haase har hållit gräsmattan klippt under säsongen. Rastplatsmöbler har som vanligt placerats ut nere och uppe och kommunen har skött sopbehållaren. Vid den stora stormen i januari blåste Kälde vårdträd ner, den stora gamla boken. Trädet var murket och hade på sikt inte överlevt, så skadan var trots allt måttlig, även om det ser tomt och konstigt ut idag. Nu får den välväxta almen i rundeln framför bli det nya vårdträdet. Tack och lov kom ingen till skada vid bokens fall och källduset fick bara måttliga blesyrer. Rolf Lindström och Stefan Karlsson hjälptes åt att ta bort trädet med rot, ett stort arbete. I vår får marken och källduset lagas. Även här skall en ny flerspråkig infoskylt sättas upp.

7.

Kulturstigen på Lausbackar är nu etablerad och har haft många besökare. På skyltstället vid parkeringsplatsen uppe på backarna finns en karta med kulturstigen inlagd, samt beskrivande text, vilka dock skadas av väder och vind och ständigt måste förnyas. Lådan med inplastad karta och dito utförlig beskrivning av sevärdheterna längs kulturstigen har flyttats ner på stolpen för bättre tillgänglighet. Med dessa infomaterial i handen kan besökaren gå en förhoppningsvis trevlig promenad i vackert landskap. Stigmarkeringsstolpar skall sättas upp längs stigen för att lättare leda besökaren rätt.

Ett par av sommarens arbetskvällar ägnades åt trimning och småröjning vid kulturstigen, där vägkanterna längs Aurkväiar från skyltstället och parkeringsplatsen till Gumbaldkväiar, samt längs med dessa till tunens slut vid Gumbalde, gjordes fria från sly och gräs. I år gick det betydligt lättare att utföra arbetet iom att det gjordes tidigare på säsongen. Aurkväiar nu har blivit känd genom en stort uppslagen bild i boken "Byggningar u Häusar".

Vid den stora stormen i januari blåste vissa, tack och lov mindre, delar av tunarna ner, vilka måste sättas om. Dessutom skall en ny sträckning töinas, från Gumbaldkväiar till upp på backarna. Trodar finns det gott om och staur är beställt. Nya lidstuckar till två balklid har tillverkats och ersatt sådana som ruttnat av.

Under två underbara vårförmiddagar finröjde Yvonne och Börje Skogström och Stefan Haase en del av platån uppe på Vardbjärg mellan vårdkaseplatsen och Botvide kvarn. Det blev

betydligt vackert, men här behövs stora insatser framöver för att fortsätta förbättra och vidmakthålla dessa natursköna marker i just naturskönt skick.

Sluttningen runt grottan Godugnen har på sedvanligt sätt underhållits genom finröjning och trimning.

8.

Det utmärkta samarbetet mellan Arbetscentrums arbetslag under Anders Petterssons ledning och Lau Hembygdsförening har under det gångna året fortsatt. Laget har töinat nedanför Vardbjärg från grinden vid Käldevägen längs med Botvidebackar till lilla grinden i nordöstra hörnet. Förhoppningsvis får vi hjälp 2005 med både tunar och kvarnar.

9.

Den omfattande restaureringen av Smiss kvarn har gått vidare genom Bengt Johanssons, Börje Skogströms och Robert Karlssons försorg. Den lökkupolformade hättan färdigställdes under sommaren, vilket uppmärksammades av GT i en stort uppslagen artikel. Sedan kom äventyret med att lyfta upp hättan igen på kvarntornet. Många hade samlats för att se evenemanget, men tyvärr visade det sig att närkarna hade svaga maskiner som inte orkade med ett lyft. Hjälp fick tillkallas från Wallins åkeri i Lummelunda, vilka lyfte på hättan i ett nafs!

Bengt Johansson har sedan rödfärgat kvarntornet och monterat fönstren, vilka bekostats och målats vita av Göran Lindéns Måleri. Nu skall det ordnas med axel, vingar och vindhäst, ett stort arbete.

Skador uppstod på Mattsarve, Hallbjäns och Botels kvarnar i den stora stormen, värst tilltygad blev Mattsarve kvarn, som nu i stort sett behöver helt nya vingar.

10.

Lau Hembygdsförening har genom slätter hävdatt miljön vid socknens milstenar utom den vid Hemmor, som varit ”nerväxt” i vägbanken. Hembygdsföreningen skulle ha tvättat den ren och kalkat den gångna sommar, men det hanns inte med och återstår således.

11.

Den sedvanliga bussutflykten anordnades den 24 juli med c:a 30 medlemmar närvarande. Denna gång var utflykten speciell, iom att den ställdes till Stora Karlsö. Hembygdsföreningen hade fått ett förmånligt erbjudande att åka ut, bli guide och äta lunch för ett pris som bara båtresan i normala fall kostar.

Vi åkte ut på förmiddagen i varmt och vackert väder. Efter mottagandet på ön, blev vi guide runt bland öns alla sevärdheter och kunde njuta av det vackra och säregna landskapet. När vi nästan hade kommit tillbaka till Norderhamn, kom en regnskvätt helt plötsligt, varför alla skyndade sig till de dukade borden. En härlig lunch intogs i den vackra restaurangen. Därefter besöktes museet och naturrummet, innan det var dags för återfärd. En lyckad dag var till ända.

12.

En kväll under medeltidsveckan i augusti for ett 30-tal av hembygdsföreningens medlemmar till Visby. Vi besökte Joakim Hanssons och Kristina Fritz mycket speciella hus, det sk Ada Blocks hus, vilket består av två medeltida hus sammanbyggda med en bulladugård grupperade kring en idyllisk gård. Joakim och Kristina och deras 4 döttrar hälsade alla välkomna med drink i trädgården, medan kvällens sista solstrålar silade ner genom grönskan. Joakim berättade om husens historia och hur de restaurerat dem under många arbetsfyllda år. Därefter visades vi runt i den mycket personliga bostaden, där alla rum lystes upp av levande ljus och Joakim berättade med humor och inlevelse om olika ting. Detta var en ovanlig upplevelse.

Resten av kvällen strosade alla fritt i staden och såg på människor och spektakel tills bussen gick hem mitt i natten. På hemresan diskuterade man nästa års Visbyutflykt och enades om att göra något nytt. Förslag kom på att delta i Visby Kulturnatt på hösten, när allt är öppet och staden erbjuder gotlänningarna massor av spännande aktiviteter.

13.

Under det gångna året har mindre arbeten utförts på Skarpholmen. Vid ett besök på ön upprättades en lista på vad som skall göras, bla att återuppbygga britsarna, samt att skaffa en del mindre saker till jaktstugans inredning. Målet är att jaktstugan skall vara i ordning till sommaren, så att det går att övernatta där. Länsstyrelsen är villig att stå för större kostnader vid upprustnings- och underhållsarbeten. Vi har också fått tillstånd att förlänga bryggan samt röja i buskar och annat skräp.

14.

Restaureringen av Lau kyrka har slutförts under 2004. Restaureringen var ett mycket givande samarbetsprojekt mellan samfälligheten Gotlands Kyrkor, Länsstyrelsen, Gotlands Fornsal, Högskolan, Pastoratet, Lau Församling och Lau hembygdsförening, vilken representeras i restaurerings-kommittén av ordf. Under det gångna året har kyrkans interiör restaurerats färdigt. Mest intressanta är kanske de stora värme- och ljuskronorna i medeltida stil, vilka redan blivit mycket uppmärksammade och sannolikt kommer att göra Lau kyrka ännu mer känd. Vidare har predikstolen återskapats och fått tillbaka sitt ursprungliga färgglada måleri. Även altaret har byggts tillbaka till sin forna storlek. Vid västra gaveln har två avbalkningsskåp byggts till förvaring av stolar, städutrustning mm. Arbetena har blivit mycket uppskattade. Vad som återstår är översyn av portalerna, samt restaurering av prästgårdsruinen och kyrkogårdsmuren.

15.

Vår socken har under det gångna året gästats av flera föreningar och grupper, vilka guidats i bygden av Stefan Haase.

16.

Hembygdskvällen, vilken denna gång gick av stapeln den 7 juli, riktar sig särskilt till våra sommarboende medlemmar. Vi möttes i bygdegården där Eva Hernbäck berättade om sin tid som fritidsboende både på Anderse och nu i senare tid på Hallbjäns, vilket var mycket intressant att lyssna till. Därefter dracks kaffe med trivsamma samtal runt borden, ett viktigt inslag i kvällen. Till sist visade Stefan bilder av byggnader i Lau. Enar Hansson, fd Botels,

har fotograferat av all bebyggelse och skänkt hela bildmaterialet till hembygdsföreningen! Vi tackar så mycket för detta!

Alla var överens om att det var en lyckad kväll.

17.

En planteringslåda för blomstersmyckning har inköpts av Djurmans Sten och Gravyr till Fäijakens grav, för att hedra denne kände Laubo. Graven har skötts under säsongen av Evy Larsson.

18.

Ett nytt inslag i bygden var den adventsgran som sattes upp på platsen för midsommarstången vid Kluckartäppu. Granen hade skänkts av Gunlög Pettersson Bönde och kom upp lagom till kyrkans återinvigning den andra advent. Tack vare elströmmen i sockenmagasinet, kunde ljusen i granen lysa, tills granen blåste ner i en storm på nyåret. Trots lite kort tid på sin plats, blev adventsgranen en uppskattad utsmyckning av kyrkomiljön och därför planeras den att återkomma i framtiden.

19.

Den 25 februari deltog Lau hembygdsförening i invigningen av vikingaåret genom att tända en vårdkase på den gamla vårdkaseplatsen på Vardbjärg vid Lausbackars nordspets. Robert Karlsson och Börje Skogström stod för arrangemanget och med hjälp av andra medlemmar restes kase. Ett 50-tal medlemmar och andra besökare deltog den vackra vinterkvällen och kunde njuta av både kase, korvgrillning och trevlig samvaro. Vårdkase vid Kapellet på När syntes, men inga andra kase. Denna aktivitet var så lyckad, att det har beslutats att det skall göras om nästa år.

20.

Lau hembygdsförening har en egen hemsida på internet, adress: www.lau.se. Där kan man få information om socknen och nyheter inom hembygdsföreningen läggs kontinuerligt ut. Planer finns på att kopiera av hela Masse Klintbergs bildmaterial och lägga ut det på hemsidan med texter och kommentarer, samt med bla nyfotograferingar av samma motiv nu 100 år senare. Kontakter tas fn med Landsarkivet om ett samarbete i frågan, eftersom arkivet har Masses alla glasplåtar.

21.

Ekonomi: Årsmötet beslutade att medlemsavgiften skall vara 50 kr för enskild och 100 kr för familj. Lau Hembygdsförening har haft en omsättning på nästan 54.000 kr. Föreningen har erhållit 25.000 kr från Gotlands kommuns kulturnämnd till töining och restaurering av kvarnar, samt 3.000 kr från Ragnar och Lydia Nilssons Stiftelse för bearbetning av Masse Klintbergs bildmaterial, så att det i framtiden kan läggas ut på Lau hembygdsförenings hemsida. Vidare har vi fått gåvor av Lau Syförening, Alvina Karlsson, Bo Jacobsson, Roland Sandsten och Carina Schedvin genom behållningen från sålda Gokshäften.

Lau Hembygdsförening har en försäkring som täcker in all dess verksamhet med fullgott skydd.

Postgiro nr: 18 88 67-6 konto nr: 22 95-4 i Garda-Lau Sparbank.

Till sist framför styrelsen ett varmt tack till alla föreningens bidragsgivare: Gotlands kommuns kulturnämnd, Ragnar och Lydia Nilssons Stiftelse, samt alla övriga som lämnat gåvor.

Vi vill också tacka alla enskilda som genom Lau Hembygdsförening arbetat för vår bygd.

Lau den 20 mars 2005.

Stefan Haase
Ordf

Birgitta Olsson
Skr

Anna Jutehammar
Kassör

Robert Karlsson
Vice ordf

Ulla-Britt Lindén
Ledamot